

ÚTRAVALÓ

II. évf. / 39. sz.

„Törekedjetelemenni a szűk kapu, mert mondom nektek, sokan próbálnak majd bejutni, de nem tudnak.”

Augusztus 21.: Évközi 21. vasárnap

A Szentmise olvasmányai:

- Iz 66,18-21** – Izajás próféta megjövendöli, hogy a pogány népek, akik soha nem hallottak az egyedüli Istenről, még ők is megtérnek az Ő országába.
- Zsid 12,5-7. 11-13** – Pál apostol azzal vigasztalja a csüggedteket, a nehézségekben megfáradtakat, hogy az, ami a jelenben szomorúságot okoz, később a békesség gyümölcseit fogja teremni, ha kitartással vagyunk.
- Lk 13,22-30** – Isten országában mindenkinek van hely.

Örömhír

Hajnal Róbert: A kapu nyitva van – a kapu szűk

Aki a pénztárcáját elveszítette, sokat veszített. Aki szeme világát elvesztette, még többet veszített. De aki az üdvösségét veszíti el, az mindent elvesztett. Annak számára jobb lett volna, ha meg sem születik az ember. Az emberi élet végső és egyetlen céljának elérését, vagy a végleges elvesztését nem lehet egy vállrándítással elintézni.

Izgat a saját üdvösségünk kérdése. De összeszorul a szívünk, amikor szeretteink, sőt az istentávolban élő tömegek végső sorsára gondolunk. Az évközi 21. vasárnap evangéliumának izgatott szereplőjével szegezzük Jézusnak a kérdést: „Uram! Kevesen vannak-e, akik üdvözülnek?”

Jézus idejében a hivatalos zsidó felfogás így gondolkodott: az juthat Ábrahám kebelére, aklimegtartja a mózesi törvény előírásait. A pogányok valamennyien elkárhoznak.

Az Úr korrigálni akarta ezt a téves felfogást, amikor elmondta a szűk kapuról és a lakodalmas házról szóló hasonlatát. Két mondattal válaszol: a kapu nyitva van..., és a kapu szűk.

Az ajtó nyitva van

„Jönnék majd keletről és nyugatról, északról és délről és helyet foglalnak Ábrahám kebelén.” Kinyilatkoztatott igazság Isten egyetemes üdvözítő akarata. A Szentírás ezt így fogalmazza meg: „Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és az igazság ismeretére jusson.” (Tim 2,5) Istennek ez az üdvözítő akarata valóságos, tehát megadja minden embernek a szükséges kegyelmet. Egyúttal azonban feltételes is, amennyiben tiszteletben tartja az ember szabad választását és senkire nem kényszeríti az üdvösséget.

Ismerjük azt a hitigazságot, hogy: „Egyházon kívül nincs üdvösség.” Felmerül a kérdés: hogyan vonatkozik Isten üdvözítő akarata az Egyházon kívülállókra? A II. Vatikáni Zsinat az egyháztagság hármast fokozatát különbözteti meg. Vannak, akik beiktatódnak teljes mértékben az Egyház közösségébe: „incorporati”. Akik elfogadják az egész hitvallást, a szentségeket és az egyházi kormányzatot.

A nem katolikus keresztények kapcsolatban állnak vele: „conjuncti”, amennyiben a Szentírást olvassák, Krisztust Isten Fiának vallják és tartanak néhány szentséget.

Az egyistenhívők hozzá vannak rendelve az Egyházhoz: „ordinati”. A mohamedánokra és a zsidókra gondolunk itt, akik a Teremtőt elfogadják és az igaz Istent imádják. Isten üdvözítő szándéka őket is felöleli.

Sőt, az Egyházzal szóló zsinati konstitúció azt mondja: „A Gondviselés azoktól sem tagadja meg az üdvösséghez szükséges támogatást, akik önhibájukon kívül nem jutottak el a személyes Isten ismeretére, de iparkodnak a helyes utat megtalálni.” Íme tehát a jó szándékú ateistákat is felöleli Isten üdvözítő szándéka, ha keresik az igazságot és lelkiismeretük szavát követik. Őket szokták nevezni „anonim keresztényeknek”.

Bátorítólal elmondhatjuk: ne essenek tehát kétségbe azok, akik családtagjaik között is

találnak megkereszteletleneket, vagy barátaik között, akik még nem jutottak el az istenhit csúcsára. Rendületlenül imádkozzanak értük, adjanak nekik jó példát, időnként beszéljenek nekik hitelesen Istenről és nagyon bízzanak abban, hogy Isten megadhatja nekik a megtérés és az üdvözülés kegyelmét, ha lelkiismeretük szavára hallgatnak.

Az ajtó szűk

Az evangéliumi tanítás azonban nem csak a választott nép tagjainak szólt, hanem az ősegyház számára is figyelmeztetés volt. A hamis biztonságérzet ugyanis az első keresztények számára is nagy kísértést jelentett. Mivel ők ismerték Jézus tanítását, részt vettek az eucharisztikus áldozaton, ezért kijelentették: „a mi utcánkon tanítottál, együtt ettünk és ittunk veled”, tehát belépőjegyünk van örök lakomádra. A nem megtértek viszont elvesznek.

Lukács azért veszi bele Evangéliumába Jézus ezen tanítását, hogy rámutasson: az üdvösségre való törekvés félelmetesen nagy felelősség! Mindenki elérheti, de ne könnyelműsködjünk! „Vigyázat – mondja Lukács az első keresztényeknek – nincs okuk gőgös önteltségre az Egyház oszlopos tagjainak sem. Nem elég a vallásos gyakorlatoknak külsőséges teljesítése.” Az Egyházhoz való tartozás csak nagyobb felelősséget ró a hívekre. Minél több talentumot kapott valaki, annál nehezebb lesz az elszámolás. Radikális elkötelezettségre van szükség. Krisztus szigorú erkölcsi követelményeit meg kell tartaniuk, amelyeket tanítványai elé állított. Ezt jelenti a „keskeny út” és a „szűk kapu” emlegetése.

A szűk kapu hozzá tartozik annak megvilágításához, hogy az emberi élet nagy és szent vállalkozás. Az nem gyerekjáték! Az erkölcsi rend megtartása, a parancsok teljesítése, olyan dolog, amely az örök boldogságba vezet, de amelynek semmibevétele az élet egyetlen céljának elvesztését is jelentheti.

A Zebedeus fiúk anyjával kérjük az Urat, hogy gyermekeink, rokonaink és mi magunk is egykor „jobboldon és baloldon ülhessünk országodban.” Hogy Krisztus ajkáról hallhassuk a boldogító szavakat: „Jöjjetek Atyám áldottai és vegyétek birtokotokba a világ kezdetétől nektek készített országot.”

Néri Szent Fülöp amikor meghallotta, hogy a pápa bíborossá akarja őt kinevezni, birétumát a levegőbe dobta és így kiáltott: „Paradiso! A mennyország kell nekem, nem a bíbor!” Törekedjünk harmonikus földi életre, az evilági értékek elnyerésére. De ne tévesszük szem elől Szent Pál mennyei honvágyát: „A mi igazi hazánk a mennyben van!” Ámen.

Magyar Kurír

Kapolcs, 2016. Augusztus 21.

Augusztus 24.: Szent Bertalan apostol

Szent Bertalan az Úr tizenkét apostolának egyike, de nagyon keveset tudunk róla. Már a neve körül is nehézségek vannak, mert a négy apostolnévsorban (Mk 3,18; Mt 10,3; Lk 6,14; ApCsel 1,13) Fülöp mellett szerepel mint Bertalan; ugyanakkor Szent János evangéliumában ugyancsak Fülöppel együtt jelenik meg, de Natánael néven (Jn 1,45-- 50). Valószínűnek látszik, hogy a Bertalan -- ami a Bartholomeus vagy Bartalmaj, azaz Talmi fia magyarosított formája -- a családi, a Natánael pedig a személyneve. Az ilyen kettős elnevezések akkoriban gyakoriak voltak (lásd Simon, Jónás fia). Apokrif iratok tudósítása szerint Bertalan először Itáliában, majd Örményországban hirdette az evangéliumot. Itt lett Krisztus vértanúja, mégpedig úgy, hogy megnyúzták, majd lefejezték. A Sixtusi kápolnában Michelangelo úgy ábrázolja az Utolsó ítélet c. képen, hogy egyik kezében kést, a másikban a tulajdon bőrét tartja. Azt is mondják, hogy Michelangelo erre a bőrre az önarcképét festette rá.

Bertalan apostol ereklyéi a 6. században kerültek Lipari szigetére. 938-ban III. Ottó császár Beneventóból Rómába vitette az ereklyéket, ahol a Tiberis szigetén templomot épített az apostol tiszteletére. E szigeten a pogány Rómában a gyógyítás istenségének, Asclepiusnak volt a szentélye. A keresztény Rómában pedig Bertalan lett a gyógyítások égi pártfogója. Az apostol koponyáját 1238 óta a frankfurti dómban őrzik.

A középkori naptárakban a 9. század óta június 24-én vagy augusztus 25-én említik az ünnepét. 1568-ban vették fel a római naptárba, augusztus 24-re.

„Most pedig üdvözlégy, ó, szentek szentje, háromszor szent Bertalan. Te az égi fény ragyogása vagy, a szent Egyház halásza, a lelki halfogás mestere, a zöldellő venyige kellemes gyümölcse, megsebzője az ördögnek, aki a világot gonoszságával megsebezte. Örvendezz, Nap, ki az egész földkerekséget megvilágosítod, örvendezz, Isten szája, bölcsességet szóló nyelv, az üdvösség kiapadhatatlan forrása, aki a tengert csodálatos utazásoddal megszenteltesd, aki véreddel bíborszínűre festetted a földet, aki mennybe mentél, ahol a mennyei sereg közepén ragyogsz, a nem enyésző dicsőségben tündökölsz, és a megunhatatlan ujjongásban örvendezel.” Ezt írja Theodorus.

Írta és szerkesztette: Timár Ildikó Ágnes